

Februar 1904 til Menighedsraadene om Besættelsen af Præsteembederne, er det jo ogsaa et Cirkulære, der er skabt udelukkende under Henvisning til Bestemmelserne i Menighedsraadsloven. Havde der ingen saadan Lov været, var der heller intet Cirkulære kommet. Det er altsaa Cirkulærer, der ordne Forholdene saaledes, som de ere lagte til Rette af Lovgivningsmagten, det maa og kan man ikke undgaa at lægge Vægt paa.

Altsaa enten jeg henser til Grundlovens Paabud, som findes i § 75, og til Venstres hele Opfattelse af dette Paabud, eller jeg henser til, at disse Ting, som der her forhandles om, i Tidens Løb have været inde under Lovgivningsmagtens Virksomhed, bliver mit Resultat dog det samme, at Ministeriet her har foretaget sig en Handling, som hverken kan forenes med det Paabud, der findes i Grundloven, eller forenes med den Praksis, som er skabt ved Loven af 15. Maj 1903 og med hele Lovgivningsmagtens Myndighed og Virksomhedsomraade. Vi Forespørgere mene, at det er nødvendigt, at der bliver Klarhed i dette Forhold, at det er nødvendigt, at Lovgivningsmagten bestemt kræver, at disse Forhold afgøres ved Lov og ikke ved administrative Paabud. Vi mene det saa meget mere, som disse 3 Forhold ikke ere de eneste Forhold, der berøres i den Lov, som er bortfalden. Jeg ved, at Præster have spurgt den højtærede Minister om, hvorledes de skulle forholde sig med at faa en Ringer ansat ved Kirken — det er Menighedsraadet, der skal gøre det —, hvem der i Fremtiden skal give Instruks for denne Ringer o. s. v. Jeg ved ikke af, at Ministeren har lavet noget Cirkulære i den Anledning. Han er vel bleven noget betænkelig, endskønt hans Presse har rost ham saa stærkt, han har standset Fabrikationen et Øjeblik for at tænke sig om! Der er ogsaa andre Forhold, hvor Menighedsraadene skulle medvirke, der er Bestemmelserne om Brugen af Kirker o. s. v. Men for at vi kunne blive fri for disse administrative Afgørelser, og fordi vi ønske Klarhed og ønske, at Lovgivningsmagten faar den Myndighed, som umodsigelig tilkommer den, have vi tilladt os at anmode om Folketingets Samtykke til at stille Forespørgselen, og jeg skal slutte med at opløse denne: „Erkender Ministeren, at Grundlovens § 75 indeholder et Paabud om, at Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov, og hvorledes forener han i saa Tilfælde Cirkulærene af 23. December 1909, 29. De-

cember 1909 og 8. Januar 1910 med dette Paabud?“

Konseilspræsidenten (Zahle): Det havde ikke været min Mening at tage Ordet i nærværende Sag og i hvert Fald ikke tage Ordet i dette Øjeblik, men jeg er bleven foranlediget dertil af den ærede Forespørger (J. C. Christensen) ved, at han efter min Mening skruede denne Sag højere op, end det paa nogen Maade kan gaa an, naar man skal holde sig til Virkeligheden. Der kan slet ikke være Tale om, at der ved, hvad der her er sket, er begaaet noget Brud paa Grundloven eller, at vi i nogen som helst Henseende skulde have forrykket Grænserne mellem Lovgivningsmagtens og Administrationens Myndighed paa dette Omraade. Noget saadant har ikke fundet Sted og har heller ikke været tilsigtet fra Ministeriets Side, end mindre har det i noget Øjeblik fremstillet sig for Ministeriet blot som en Mulighed, at der ved de 3 Cirkulærer kunde være begaaet noget forfatningsmæssigt Overgreb.

Cirkulærene give kun midlertidige Regler og Anvisninger for, hvordan visse Anliggender, som omhandles i dem, skulle ordnes, indtil nærmere Lovgivning desangaaende kan finde Sted. Hvorledes skulde man vel ogsaa kunne ordne Kirkeforfatningen ved nogle ministérielle Cirkulærer, som enhver efterfølgende Minister kan udslætte ved nogle Pennestrøg? Da Menighedsraadsloven bortfaldt, blev det Ministeriets Opgave at træffe saadanne administrative Bestemmelser, som gjordes nødvendige, for at den nye Situation ikke skulde afstedkomme Uorden og Forvirring. Intet andet, end hvad der derved var nødvendiggjort, er sket. Kultusministeren har ganske simpelt kun gjort sin Pligt, og de af ham udstedte Cirkulærer vil han naturligvis opretholde, det er klart.

For øvrigt har Kultusministeren konfereret med sine Kolleger om, hvad hans Stilling paalagde ham i Anledning af, at Menighedsraadsloven var bortfalden, vi dele Ansvaret med ham, thi vi have været enige med ham saa vel i de forbigaaende Foranstaltninger til Tilfredsstillelse af den øjeblikkelige Nødvendighed, som han har truffet ved de 3 Cirkulærer, som ogsaa i, at der saa snart som muligt bør forelægges Rigsdagen Forslag til Præstelønnings- og Præstevalglov. Det er ogsaa Kultusministerens Hensigt nu, da de selvejende Kirkers Antal stadig vokser, at fremsætte Lovforslag om Ændring i Reglerne for deres